

Oikeusministeriölle

VN/25911/2023

Kuluttajariitalautakunnan toiminnan kehittämistarpeita koskeva selvitys

Finanssiala ry yhtyy selvityksessä esitettyyn näkemykseen siitä, että kuluttajariitojen keskittäminen selvityksen mukaisella tavalla on perusteltua, seuraavin huomioin täydennettynä.

Selvityshenkilön ehdottama pykälämuotoilu kuluttajariitalautakunnasta annetun lain 3 §:ään on Finanssiala ry:n näkökulmasta mahdollisesti liian suppea. FA katsoo säännöksen kirjoitusasulla (3 §:n 2 momentin tarkoittama ”erityinen syy”) tarkoitettua sitä, että FINellä on yksinomainen toimivalta käsitellä kuluttajien erimielisyydet **sellaisten elinkeinonharjoittajien kanssa, jotka ovat Finanssiala ry:n jäseniä tai joilla on erillinen sopimus FINEn kanssa**. Kuluttajariitalautakunta olisi siten edelleen toimivaltainen käsittelemään erimielisyydet kuluttajien ja muiden kuin FINEn sopimussuhteessa olevien finanssialan toimijoiden kanssa.

Tämä tulkinta torjuisi FINE-riidanratkaisuelimen ”vapaamatkustajaongelmaa”; finanssialalla toimii sellaisia asianmukaisesti luvallisia tai rekisteröityneitä toimijoita, jotka eivät kuitenkaan nykyisellään osallistu FINEn rahoitukseen. Tämä on syytä tuoda esille pykälässä ja sen perusteluissa siten, että lain 3 §:n 2 momentin ilmaisu ”vakuutus- tai pankkisopimuksia” muutettaisiin sellaiseksi, että tämä poikkeus kattaisi laaja-alaisesti myös muut finanssialan sopimustyypit ja palvelut.

FA toteaa lisäksi, että lain 20 §:n mukaan lautakunnan päätös ei ole täytäntöönpanokelpoinen, eikä sillä ole tuomion oikeusvaikutuksia. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Lautakuntakäsittely ei estä asian viemistä yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Nämä periaatteet ja erityisesti ratkaisujen suositusluonteisuuden säilyminen jatkossakin on erittäin tärkeää, *myös FINEn osalta*. Näiden tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisumekanismien hallinnollinen keveys (ml kustannukset kuluttajalle) ja prosessien joutuisuus ovat tasapainossa päätösten oikeudellisen sitomattomuuden kanssa. Jos näiden riidanratkaisuelinten päätökset olisivat täytäntöönpano- ja muutoksenhakukelpoisia, tulisi vastaavasti prosessin olla tuomioistuinmenettelyn kaltainen (EIS Art 6, kohta 1), mikä puolestaan johtaisi järjestelyn merkityksen ja mielekkyyden menettämiseen.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs

johtaja